FLOAREA DE FOC

25 IUNIE 1936
ANUL III — Nr. 21
Redacţia: Calea Victoriei No. 31
Bucureşti. — Tel. 434.60
Manuscrisele nepublicate se distrug

UN EXEMPLAR 1 LEU
APARE ÎN FIECARE SĂPTĂMÂNĂ
Ad-ţia: Calea Victoriei No. 31. Tel. 434.69

SUMAR

Sensul şi valoarea filosofului de Petru Manoliu
Franţa de acum şi de totdeauna de Al. Mironescu
Muzica românească de Virgil Gheorghin
Greva braţelor încrucişate de Al. C. C-tinescu
H. Smirnenski de Vasile Christu
Cu Dobrescu la Snagov de Cicerone Theodorescu
Cronici:
Literare de Al Mironescu
Săptămâna bibliografică de Vasile Damaschin
Fapte şi documente, polemici etc.

SENSUL ŞI VALOAREA FILOSOFULUI

PETRU MANOLIU

Acum o jumătate de veac, Nietzsche simţind ereziile cari dominau în lumea gânditoare a Europei de atunci, se întreba îngrijorat:

— Oare mai sunt filosofi? Iar răspunsul pe care el şi-l dă sie însuşi, este destul de decepţionant: „Nimeni nu mai crede astăzi în filosofi". — Intrebarea şi răspunsul acesta al lui Nietzsche, dureros de acute, vreau să le înscriu astăzi cu fierul înroşit, pe timpanele surde şi pe spinările trândave ale tuturor acelora cari, — bătrâni sau tineri, — au contribuit şi mai contribuie încă la aşa numita salvare a filosofiei, sacrificând filosoful. Deoarece, ceeace trebue să se ştie lucid şi curajos, este faptul că, o sistematică nu începe cu găsirea metodei şi formularea obiectului ,ci cu însăşi puterea filosofului de a se defini pe dânsul în aşa fel, încât, situându-se în punctul geometric al vieţii, el să fie capabil să dăruiască oamenilor, nu eleczire pentru diferite nemuriri, ci technica spirituală de care ori ce om are nevoe pentru a trăi. Un filosof nu are nici un înţeles şi niciun preţ, dacă nu poate servi de exemplu, iar un sistem de filosofie este zadarnic dacă adevărurile lui nu au fost verificate de însuşi filosoful care le-a creat, măsurându-le după maxima rezistenţă omenească. Dar cine mai poate îndrăsni să se numească filosof, atunci când exigenţele sunt atât de severe? Filosofia nefiind nici ştiinţă şi nici artă, trebue să înceapă cu enunţarea intimă a raţiunii sale de a fi. Cu alte cuvinte, filosofia nu este posibilă decât ca existenţă. Ea trebue să apară numai acolo unde trăeşte o responsabilitate a vieţii. Nici o problemă filosofică nu poate fi pusă şi nici nu este valabilă, dacă însuşi cel care o enunţă nu se formulează prin ea. Astfel, filosofia se prezintă ca un nou plan de viaţă. Nu fiinţând undeva. în absolut, eternă şi identică şieşi, ci ca o pură şi ireversibilă prezenţă a unei făpturi, căreia viaţa naturală nu-i mai este suficientă. Iar motivul acestei încercări de evadare se datoreşte faptului că, viaţa este singura cale de a nu ne mai întoarce în moarte. Sensul pe care-l dăm noi, în cadrul discuţiei de acum, morţii, nu este acela de fenomen natural. Conştiinţa nici nu poate muri din cauza morţii naturale. O conştiinţă care se trăeşte pe sine în fiecare clipă şi care la sfârşitul fiecărei clipe se naşte din nou, nu poate muri niciodată, dat fiind faptul că, în sine, conştiinţa nu este decât trecerea dela ceeace a fost către ceea ce va fi. Trecerea aceasta însă, îşi are sensul numai în măsura în care conştiinţa mai poate fi... Şi o conştiinţă mai are de depăşit ceva. Prin însăşi natura ei, conştiinţa e făcută să fie o veşnică virtualitate de a depăşi. Insă, pentru ca această depăşire să poată fi realizată în mod integral, este necesar ca, în fiecare clipă conştiinţa să se prezinte eliberată de tot ce a fost pentru ca în felul acesta să fie capabilă să se avânte către ceeace va fi. Aşa dar, pentru conştiinţă moartea ca şi viaţa, nu sunt fenomene străine de natura ei. Şi conştiinţa n'ar suferi niciodată pentru faptul că însuşi omul moare, dacă moartea în înţelesul obişnuit, adică moartea trupului, ar coincide cu unul din acele momente ale conştiinţii când ea, eliberată de ce a fost, tinde către ceeace va fi. Cu alte cuvinte, adevărata moarte a omului ar trebui să fie identitatea între un moment tranzitoriu al conştiinţei şi suspendarea tuturor facultăţilor biologice ale omului.

*

Evadarea, însă, de care vorbeam mai sus, nu este făcută pentru viaţa aceea pe care am primit-o drept moştenire dela străbuni şi pentru care n'am făcut niciun efort de a o avea. Viaţa ajunsă în planul conştiinţei, poate fi întrebuinţată în aşa fel încât, din simplă chimie biologică, să devină numai un simplu pretext... Vreau să spun că, prin definirea care ştim să ne-o dăm, putem face ca viaţa noastră să nu fie o ocazie pierdută din punctul de vedere al spiritului. Or, această definire este însăşi definirea filosofului.

*

S'a încercat, — în epoci de epuizare, — o ştiinţifizare a filosofiei. Dintr'o problemă de salvare a omului, filosofia a fost transformată într'o teorie a cunoaşterii. Iar Kant, a afirmat că o cunoaştere, — deci şi cea filosofică, — este valabilă numai în măsura în care este validată de matematici. Or, ceeace se uită în acest caz, este faptul că, filosofia nu are nevoe de cunoaştere, şi mai mult, filosofia este singura care nu trebue să cunoască pentru a fi. Filosofia îşi are rădăcinile ,nu în actul de înţelegere a lumii, — înţelegere care, din punctul de vedere omenesc, este imposibilă deci inexistentă, — ci în creiarea planului de viaţă în aşa fel, încât, viaţa să devină libertate şi de aici evadare din determinismul naturii. Ceeace a făcut Kant, — prin urmaşi, — a fost pe deoparte o falsificare a filosofiei iar pe de altă parte o definire absurdă a ştiinţei. Cunoaşterea ştiinţifică, oricât de matematică ar fi, se reduce, în ultimă analiză, la o orientare progamatică, la o orientare care nu poate ajunge până la esenţe. Ştiinţa nu poate fi niciodată o cunoaştere; principiul ei iniţial este coordonata. Iar această orientare prin coordonate nu are alt înţeles decât lărgirea cadrului de existenţă naturală în cadrul naturii. Limita de existenţă, — plecând dela ştiinţă, — nu este şi nu poate fi decât cea naturală, cu alte cuvinte, aceea care nu cere alt efort pentru a trăi decât de a te adapta şi supune necesităţii. A încerca să dai ştiinţei altă, concepţie decât aceea de pură utilitate, înseamnă a falsifica esenţa adevărului. Orice lege a naturii poate duce la altă lege a naturii, şi orice descoperire fizică sau chimică, poate duce la o altă descoperire fizică sau chimică. Dar a crede că, sintetizând toate coordonatele ştiinţelor, vei ajunge la un sistem de explicaţii al absolutului, sau a reduce absolutul la paupertatea ştiinţifică, sau, în sfârşit, a încerca să aplici unei ştiinţi speciale, — care ar fi filosofia, — rigorile ştiinţei pentru cunoaşterea esenţei lumii, înseamnă rând pe rând, să denaturezi când structura ştiinţei, când sensul filosofiei, şi să te dovedeşti incapabil de a înţelege acest elementar punct de plecare al omului şi al făpturii în genere:

— Viaţa nu există pentru a cunoaşte ci pentru a nu muri.

*

A încerca să formulezi o filosofie plecând dela ultimele date ale ştiinţelor înseamnă, pe deoparte să inutilizezi ştiinţele iar pe de altă parte să te faci vinovat de puerilitate. Căci, sau ştiinţele îşi au raţiunea de-a fi născută din însăşi obiectele lor corespunzătoare, şi atunci, admiţând identitatea lumii sensibile orice sinteză înainte de necesara şi deci finala lor sintetizare este o pură improvizaţie, cu alte cuvinte, o inutilitate, — dar chiar şi în cazul când, această sinteză, ar fi posibilă, ea nu ar însemna o cunoaştere a lumii ci numai o epuizare a capacităţii noastre de orientare, — or, în felul acesta, la ceeace s'ar ajunge, numai filosofie nu s'ar putea numi, deoarece ar rămâne în cadrul vieţii exterioare şi deci în determinismul naturii; sau ştiinţele sunt metode de a pătrunde în absolut şi atunci prima lor obligaţie este de a părăsi studiul naturii eliminând complect cunoaşterea şi maniera matematică de-a privi existenţa. Cu alte cuvinte: heterogeneitatea filosofiei faţă de ştiinţă este tot atât de absolută pe cât de absolute sunt şi planele pe care se realizează. Iar această deosebire poate fi formulată astfel: ştiinţa nu este a nimănui, dar poate fi a oricui; filosofia este a unuia singur şi nu poate deveni niciodată a tuturor, deoarece o filosofie devenită a tuturora este ştiinţă...

Dintre decoruri de circ ambulant, profesorul dr. Emanuell Rath cu chipul văcsuit alb şi cu nas falş de paiaţă, în haine cadrilate şi descompus, răspunde lui Faust, fraţele rătăcit să cunoască lumea prin ştiinţă sau prin altceva, dar tot ştiinţific; cu desnădejdea scoborâtă acolo unde se refugiază viaţa în faţa morţii. Şi glasul profesorului, care, odinioară învăţa pe elevi să pronunţe sibilica întrebare a lui Hamlet: A fi sau a nu fi? fără ca el însuşi să-i poată surprinde întreg adâncul, nu mai găseşte în toată fiinţa sa, în toată descompunerea trupului golit de secret, decât un ţipăt şi acela obligat de circ. Emanuel Rath răspunde lui Faust:

— Cucurigu!

Goethe era un spirit anecdotic iar Faust o ratare iniţială. Lângă Critica Raţiunii Pure, Faust este cea de-a doua şi ultima eroare sublimă a „stupidităţii veacului trecut". Deoarece, normal, Faust trebuia să termine cu zece, cu o sută sau cu o mie de doctorate. Da, numai cu doctorate. In orice caz nu cu o salvare. Care de fapt nici nu este. Deoarece, dacă există, în adevăr, undeva o pedeapsă, apoi desigur că, singurul aspru pedepsit, este Goethe în hipostaza faustică. Prin ştiinţă nu te poţi salva, chiar dacă ai viola toate fecioarele pământului. Prin ştiinţă poţi să devii inginer, doctor, avocat, fizician. Numai filosof, nu! Singurul care ne poate indica înfiorător, ce înseamnă prezenţa absolutului este Emanuel Rath. Omul acesta era un om de ştiinţă, împăcat cu filologia lui, obscur şi rob al obişnuinţii. Se scula în fiecare dimineaţă şi-şi bea cafeaua, hrănea scatiul şi păsările din curte şi pleca la şcoală pe aceeaş stradă, cu acelaş pas, grav şi mândru de fiinţa sa. Când, deodată, se naşte un pretext. El omul ordinii şi al moralii trebue să apere ordinea şi morala. Şi trebue să le apere „pe viu"... Elevii lui, pe care-i învăţa să „pronunţe": A fi sau a nu fi, mergeau la cabaret. Şi profesorul e acolo, la pândă, pândit el însuşi... Dar profesorul nu ştie nimic. El nu ştie că, absolutul e pretutindeni. Pretutindeni, chiar şi într'un bordel. Da, acolo la „Ingerul Albastru" era Lola. Şi Lola aceasta, plătită de atâţia, insultată de atâţia este absolutul profesorului. Morala şi obişnuinţa trebuiau pedepsite. Deoarece una se hrăneşte din învinuire iar cealaltă din moarte. Şi Emanuel Rath e pedepsit. Ajunge să cânte cucurigu şi să vândă cărţi poştale ilustrate în circ... Soarta tuturor acelora care au trăit nerealizaţi, dacă au avut norocul să întâlnească în viaţă, absolutul vieţii lor. Emanuel Rath are un acces de nebunie. Apoi, într'o clipă de luciditate simte că moare. Şi fuge laş la şcoală. Se reîntoarce calcinat de contactul cu absolutul. Se reîntoarce, — mort între oameni, — să devină ţărână şi neant, deoarece n'a fost vrednic să suporte transfigurarea. Dr. Emanuel Rath, care a repetat o viaţă întreagă: A fi sau a nu fi, n'a putut fi deoarece şi-a închipuit că lumea ştiinţii este singura lume posibilă...

Numesc filosof, omul capabil să fie prezent, în faţa absolutului.

André Lhote — Judecata lui Paris

FRANȚA DE ACUM ȘI DE TOTDEAUNA

AL. MIRONESCU

Un gazetar francez scria de curând următoarele propoziţiuni: «Avem de apărat «cel mai frumos regat de sub soare». «Avem de apărat al doilea imperiu colonial din lume, avem de apărat una din cele mai mari moşteniri culturale şi morale pe care o naţiune le-a primit vreodată dela istoria sa».

Am ales la întâmplare, pentrucă sentimentul în care sunt aşternute aceste propoziţiuni este general în spiritul poporului francez şi se poate cu uşurinţă descifra, mai pretutindeni, în slova scrisă sau vorbită a francezilor.

Îmi permit să aduc o complectare extraordinar de semnificativă, care, în condiţiunile în care s'a produs, m'a impresionat profund.

Acum câţiva ani trenul în care mă găseam pătrundea cu aer majestuos în Gare de l'Est. O firească emoţie mă stăpânea. Un amestec de fericire şi de grijă distila în sufletul meu. Roţile trenului executau ultimele învârtituri.

Atunci şeful trenului sărind viclu pe peron a anunţat cu voce tunătoare, sub cupola gării: «Paris, capitala lumii. Toată lumea coboară».

Un fior s'a strecurat dealungul bucuriilor mele stăpânite. Cuvintele acestea şi altele de felul lor, ţâşnite dintr'o adâncă şi superioară conştiinţă a valorilor istorice permanente, găsesc în spiritul meu o rezonanţă particulară.

Nu sunt o natură admirativă, iar îndoiala mă cercetează foarte des, dar nu sunt nici un precupeţ cu sentimentele de admiraţie pentru valorile necontenit verificate.

Am auzit, pe băncile şcoalei fiind, cuvinte de ocară adresate poporului francez. Acesta era prezentat ca un organism în descompunere, cu vitalitatea sleită, stupid şi artificial, inconsistent şi sfâşiat de o indisciplină internă primejdioasă.

Am astăzi motive puternice să resping acest punct de vedere şi să privesc în poporul francez una din cele mai unitare naţiuni, care a făcut dovada, repetată de atâtea ori, că reacţionează în faţa primejdiei ca o singură fiinţă. Acest lucru îl ştiu şi ei, îl ştiu şi adversarii lor. Fenomenul a fost înregistrat sub numele de «miracolul francez». O înaltă expresie culturală împletită cu conştiinţa esenţii sale particulare cimentează această naţiune.

«Spiritul său (al naţiunei franceze) este viclu, în general prudentă în fapte, mobilă la suprafaţă, constantă şi fidelă în adâncime. Neglijează cu uşurinţă tradiţiile sale, păstrează indefinit obiceiurile sale; este pătrunzătoare şi uşoară, clarvăzătoare şi distrată, temperată şi chiar infinit moderată în adevăratele sale dorinţe pentru o epocă în care enormitatea ambiţiunilor, monstruozitatea apetiturilor sunt aproape condiţii normale».

Franţa mai este, adăogăm noi, un exemplu de măsură şi de echilibru, care s'au evidenţiat cu prisosinţă în mijlocul feluritelor şi numeroaselor crize care au bântuit pământul, ameninţându-l cu primejdia haosului iremediabil.

Pentru conştiinţele turburate şi îngrijorate de destinele omenirei, Franţa a oferit în mod constant puncte de reazem şi motive de reconfortare morală.

Se cuvine să izolăm din nou un asemenea moment.

Este proaspăt în mintea fiecăruia actul Germaniei de strămutare a frontierelor pe Rin, act care, justificat în fond, ar fi putut avea cele mai tragice consecinţe. Franţa, spre indignarea unora, spre satisfacţia altora, a păstrat un calm desăvârşit. Unii au văzut aici o slăbiciune, alţii o rară putere de stăpânire şi o conştiinţă morală. Cu aparenţele înfrângerii, Franţa a salvat bătrâna Europă dela o gravă încercare.

Cât este de greu să împiedeci o nebunie, o crimă am putea spune, care se comite în numele unor principii de care cine îndrăsneşte să se atingă sucombă sub oprobiul oficial!

S'a putut crede totuşi, că opinia publică se va resti, cu primul prilej, în sensul unei exaltări a spiritului răsboinic, lăsând joc liber susceptibilităţilor lezate, replicând actului german cu o măsură cel puţin echivalentă.

Cu atât mai mult cu cât sistemul juridic, pe care se întemelează existenţa oricărei colectivităţi, fusese desfiinţat cu brutalitate de o altă ţară, care urma să se încarce cu povara responsabilităţilor.

Franţa nu a făcut acest lucru. Mai mult, a socotit că o atitudine oarecum indiferentă nu constitue o soluţie.

Trecând dincolo de acele mărunte socoteli, a impins la posturile de comandă pe acei oameni, cari constituesc un maximum de garanţie că o nouă mentalitate va fi afirmată cu putere.

Este unul dintre acele acte de excepţional curaj, de care are atâta nevoie lumea întreagă şi care nu poate fi susţinut în resorturile sale intime decât de o adâncă şi nesdruncinată convingere în ideile mari şi generoase pe care se construeşte de totdeauna istoria.

Acest ataşament hotărât pentru liniile mari ale istoriei este emoţionant, cu atât mai mult cu cât traduce o rară forţă de depăşire a acelor triste şi nemernice sentimente, cari îşi găsesc cu atâta uşurinţă culcuş în sufletul popoarelor.

Vedeţi, francezul considerat izolat poate fi de multe ori meschin şi stupid. Pe plan cultural sau politic sufere totdeauna o transfigurare.

Este încă unul din secretele familiei franceze.

Rezultatul recentelor alegeri nu poate prin Franţa sau au urmărit de departe evoluţia spiritului francez.

Pentru un ochiu avertit sau un minifi o surpriză pentru aceia cari au trecut mum de obiectivă informaţie, rezultatul alegerilor generale nu a putut fi decât o confirmare.

Evident, pentru acei lipsiţi de cea mai elementară putere de discernământ, împrejurarea rupe toate punţile înţelegerii. Hotărârea Franţei de a inaugura o nouă ordine de lucruri, fundată pe o nouă şi bine conturată mentalitate, nu este un fapt năstruşnic.

Evenimentul a fost plămădit şi copt cu acea seriozitate şi maturitate pe care o comportă luarea de mari hotărâri.

Să ne fie îngăduită o paranteză, care se inserează în această ordine de idei.

Mă găseam acum opt ani într'una din sălile încăpătoare ale Parisului, unde avea loc o întrunire politică a grupărei «Acţiunea Franceză». Aveam prilejul să văd şi să ascult pe Charles Maurras, Léon Daudet, Massis, etc.

Punctul de atracţie îl constituia de bună seamă Léon Daudet, acest temperament vulcanic unit cu un talent de mare clasă şi cu o inteligenţă clădită pe toate subtilităţile.

Am verificat atunci că oamenii cei mai inteligenţi nu ocolesc totdeauna cele mai mari prostii.

In entuziasmul general Léon Daudet încheia: «Francezi, pregătiţi buchetele noastre de flori, pentrucă nu va trece mult şi vom ieşi cu toţii să întâmpinăm pe Regele nostru, care va veni iarăşi printre noi să dea Franţei o strălucire orbitoare».

Nu ştiam în ce măsură sinceritatea oratorului trebuia primită sub beneficiu de inventar, dar discursul lui Daudet în mijlocul unei ţări categoric democrate mi s'a părut o glumă.

Am plecat cu sentimentul că asistasem la o farsă, înscenată totuşi cu resursele unui talent incontestabil.

La această întrunire s'a petrecut şi un incident interesant, pe care mă grăbesc să-l notez.

La un moment dat a cerut cuvântul un comunist. S'a produs la început un vacarm de nedescris. Intervenind biroul adunării spiritele s'au calmat şi am auzit pe comunist spunând următoarele cuvinte: «Nu cred că în această Franţă, ţară în care libertatea de gândire şi respectul convingerilor formează o dogmă, să se găsească cineva care să mă împiedice să vorbesc». Comunistul a fost apoi lăsat să-şi expună punctul său de vedere.

Inchidem paranteza.

Atenţia lumii întregi se concentrează, în momentul prezent, asupra Franţei, care afirmă cu o extraordinară putere, în mijlocul atâtor frământări inutile şi incoherente, hotărârea de a face loc unei alte mentalităţi.

Franţa nu are prejudecata cuvintelor şi nici a oamenilor. Ea vrea categoric o schimbare, privirile sale fiind îndreptate spre viitor. Franţa vrea o înlăturare a ipocriziei şi o cinstită codificare a acelor noui principii de viaţă, care s'au infiltrat în societatea modernă, dar pe care prea puţini au curajul să le numească pe numele lor

Franţa a făcut astăzi apel la acei oameni, cari şi-au legat viaţa lor de idei şi nu de dorinţa venirii la putere.

Cu ei până la un punct, cu alţii mai apoi, ea va merge mai departe pe drumul adevărului.

Aceasta, pentrucă Franţa este singura ţară din lume unde adevărul se poate spune în întregime.

Al. Mironescu

MUZICĂ ROMÂNEASCĂ

VIRGIL GHEORGHIU

Răsfoind diverse reviste de artă şi estetică din preajma anilor 1920, multe dintre articole erau semnate de compozitorii noştri, actualmente intraţi în Pantheonul recunoaşterii, adică a unei relative glorii. Având condeiul şi gândul în serviciul idealului creator, limpezindu-şi crezurile, dorul de inovaţie şi căutând să fie justificaţi în faţa camarazilor de inspiraţie precum şi dintr'o curiozitate a căpătării asentimentului marei mulţimi cititoare (întotdeauna lumea citeşte «la început» programele şcolilor de artă) fiii Muzelor moldo-vlahe şi-au spus fiecare păsul şi visul reformei, şi-au înşirat intenţiile prin interesante teoretizări şi vederi particulare. In adevăr, cei mai autorizaţi compozitori, d. George Enescu, Mihail Jora, Alfred Alessandrescu, Nou-tara, Otescu, D. Cuclin, exponenţii de sacrificiu, dar de reală valoare ai muzicii româneşti, au pus pana cu însufleţire în funcţia talentului lor, prin magazinele beletristice dela noi şi streinătate.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ceeace pare însă curios astăzi, când perspectiva timpului te ajută să observi mai clar şi mai obiectiv încercările de justificare a fiecărui compozitor în parte, şi pe urmă să arunci şi o privire generală, de sinteză, asupra tuturor confesiunilor estetice este că ele se contrazic reciproc, iar operele de artă nu au la rândul lor absolut nici o legătură cu pasionante teorii din articole. Mai clar: **Intre compozitori n'a existat un suflu comun şi preocupări identice dela început.**

Am putea spune mai degrabă, că a fost o disonanţă de ideal creator, neînţelegeri de principii, adică tocmai acele defecte cari compromit o şcoală de muzică naţională. Formaţi de maeştri streini, germani sau francezi, compozitorii noştri dădeau frecvent la iveală lucrări de o lăudabilă soliditate technică, însă cari nu aveau în afară de anumite particularităţi exotice, nimic specific românesc. Greşala iniţială o comite, din dragoste prea mare pentru ţară, George Enescu.

Singurul destinat ca să ne facă cunoscuţi în streinătate, Enescu scrie şi construieşte din folklor muzical românesc, din teme directe, neprelucrate şi nefiltrate îndeajuns prin conştiinţă de artist, îmbătat de uşoarele posibilităţi, fără prudenţă şi evitând selecţia prea severă pentru a nu distruge aroma natală a temelor, George Enescu creează acele Rapsodii în formă occidentală, unde opoziţia dintre conţinutul ciudat de simplu şi melodic şi calapodul care-l strânge curtenitor apare strigătoare la cer. Având un model, o falangă de imitatori apare.

Din fericire aceşti imitatori neavând geniul lui George Enescu compromit situaţia atât de mult încât o insistenţă pe acest drum facil pare riscantă, deoarece trucul s'a descoperit. Atenţia compozitorilor se îndreaptă acum spre isvoarele şi tezaurul mai tainic al muzicii, acolo unde se oglindesc sub formă de sugestii melodice ritmice şi armonice, sufletul însuşi românesc. Comoara misterioasă a muzicei noastre este după cum o afirmă şi Bela Bartok, colindele, cântecele nupţiale, bocetele, dansurile şi doinele. Vedem aşa dar că nu mai e vorba de teme ci de genuri de muzică în embrion cari prin diferite desvoltări şi prefaceri, pot atinge importanţa şi universalitatea genurilor culte apusene. Reîntoarcerea spre modurile liturgice este iarăşi una din tendinţele rare ale compozitorilor români, aceştia urmărind acelaşi proces de evoluţie pe care l'a urmat linia de perfecţie a muzicii occidentale, dela cântecul gregorian până la ultimele expresiuni ale contrapunctului. Unul dintre compozitorii noştri, cel mai dotat din generaţia tânără, d. Paul Constantinescu s'a ocupat în mod special de această problemă a creaţiei autentice. D-sa nu s'a mărginit numai la formularea obişnuită de păreri prin reviste, deşi chiar articolele d-lui Constantinescu au originale observaţii şi sclipiri cari dovedesc că ne aflăm în faţa unui temperament nou şi a unui artist mai mult decât inteligent.

D-sa, diferenţiindu-se de cohorta colegilor de apuseană influenţă, şi-a apropiat urechea atent la murmurul de cântec al poporului, la sbaterea latentă a elementelor sonore primordiale, cari amplificate, transformate cu o grijă deosebită, pot atinge dinamismul marilor forme muzicale.

D. Constantinescu pornind dela acest adevăr etern că muzica pură românească sau «rumânească» cum o numeşte d-sa s'a păstrat nealterată numai în popor şi în modurile bisericeşti, explorarea în aceste terenuri virgine de inspiraţie îl va duce la minunate şi nebănuite rezultate. Aceasta este şi calea justă pe care tânărul compozitor a simţit-o dela început. Nici o ezitare nu a fost, nici o ocolire. Pasul ferm, şi stăpân pe mijloace, ameţit de vraja nouă însă lucid, d. Paul Constantinescu şi-a încununat cu succes efortul compunând o admirabilă sonatină al cărei motiv este un cântec de colindă. Aici armonia este perfect adecvată caracterului melodiei, ambianţa sonoră face un hallo blând ca soarele de toamnă pe şesuri; contrapunctul, procedeu şi formă primară a muzicii, concordă melodii de acelaşi potenţial, naşte aici o sonoritate specifică şi singura admisă. Ce departe este d. Constantinescu de artificialul europenesc al foarte cunoscuţilor compozitori de aceiaşi vârstă cu d-sa, obstinaţi în curente bune numai la Paris şi Coasta de Azur. Anatolism, influenţe raveliene, «sistem de douăsprezece semitonuri» sunt miragii de carton pe cari d. Paul Constantinescu le salută frumos dar nu le admiră. Practica d-sale este sinceritatea în expresie, cultul pentru vibrare etnică şi alungarea oricărui vis de a scrie muzică internaţională. Destule chezăşii ca să vedem în acest compozitor nou pe aşteptatul, pe mult aşteptatul deschizător de drumuri.

CRONICI

„Greva braţelor încrucişate“

V'aţi plimbat pe străzi?

Aţi hoinărit vreodată drumurile câmpului?

Desigur. Trecem fiecare zilnic pe stradă, am bătut toţi de atâtea ori drumurile ţarinilor.

Aţi fost însă atenţi la activitatea pe care ţi-o revelează strada şi drumul?

Ici, zidari şi salahori ridică o casă, dincolo se aude vuetul maşinilor dintr'o fabrică, din partea cealaltă vin sgomotele unui atelier, peste tot oameni încordaţi fac sau prefac cu mâinele lor, cu munca lor istovitoare, tot ce sunt bunuri tot ce e bogăţie adevărată la oraş.

La fel, munca celor dela ţară ne dă hrana necesară celor din oraş, ne dă bogăţiile celelalte ale pământului pe care le prefac muncitorii oraşului în alte bunuri necesare progresului nostru şi bunului trai.

Dece vă spun toate aceste «adevăruri curente»? Dece îmi iau aer de pedant afirmând banalităţi savante?

Pentrucă ignorăm în fiece clipă cele de mai sus. Pentrucă nesocotim în orice moment, de câte ori ne pronunţăm asupra societăţii sau luăm o atitudine politică, nu ţinem seamă de acest adevăr elementar că tot ce e în această ţară, tot ce e bogăţie adevărată şi utilă e dată de MUNCĂ, e datorită palmei sau braţului celor ce muncesc la ţară sau la oraş.

Vă închipuiţi atunci ce ar însemna încetarea definitivă a muncii? Deodată, toată ţara să îngheţe, să înlemnească într'o nemişcare deplină? Ar însemna prăbuşirea noastră în întunerec şi mizerie. Toată sclipirea de suprafaţă pe care punem atâta preţ acum, toată fierbere aceasta «spirituală», toate manifestările «geniilor» şi talentelor care ne fascinează acum şi pe care le considerăm esenţiale, toate s'ar şterge ca o poleială când ar înceta producţia materială, când cei ce muncesc şi-ar încrucişa braţele.

Şi abia atunci poate ne-am da seama de realitate. Am înţelege că substratul tuturor încântărilor noastre morale şi intelectuale e datorit muncii materiale.

Şi poate am înţelege că mâncarea, adăpostul, confortul nostru zilnic, existenţa, ne e dată de cei care muncesc. Aşa cum abia prin dispariţia soarelui cu care ne-am obişnuit ne-am da seama de valoarea lui de fiece secundă, aşa poate am aprecia munca abia atunci când ea ar înceta. Am rămâne uluiţi şi ne-am întreba: cum, ei îi datorăm totul?

O astfel de demonstraţie, o astfel de îngheţare a unei ţări întregi au făcut-o zilele acestea muncitorii din Mexic. Toată ţara a înlemnit timp de o jumătate de oră. Toată muncitorimea — manuală şi intelectuală — dela salahor până la funcţionar, au încrucişat timp de o jumătate oră braţele. Toate au încremenit în locul în care se aflau.

O paralizie voită a activităţii. Ea n'a avut alt scop decât să demonstreze importanţa capitală a muncii, să ne aducă adică aminte de existenţa soarelui pe cer.

Căci, aşa cum îl ignorăm pe el aşa ignorăm munca, aşa nu ne dăm seama că în ea stă soluţia tuturor relelor de azi.

Al. C. Constantinescu

LITERARE

ION BIBERI: THANATOS

Thanatos este un studiu asupra morţii.

Cercetarea unui asemenea vast delicat şi subtil subiect necesită nu numai o singură putere de disociaţie, dar şi un vocabular bogat înlăuntrul căruia să se poată mişca expresia încărcată de nuanţe.

D. Ion Biberi desfăşoară în acest studiu un material substanţial, disciplinat de un rar simţ al construcţiei, susţinut de o remarcabilă fluenţă a stilului.

D. Biberi, care este un scriitor dublat de un medic, întregeşte informaţia sa exactă cu acea putere a expresiei, care acordă adevărului ştiinţific o amploare şi o adâncime, de care îl privează, de obiceiu, simpla lui enunţare.

Totuşi nici un moment, autorul nu părăseşte domeniul cercetării exacte şi nu se lasă cucerit de acele considerţiuni literare sau de ordin metafizic, atât de ispititoare când este vorba de misterul morţii.

Domnia sa rămâne în teren ferm, unde toate asertiunile sunt controlabile.

«Viaţa şi moartea nu sunt decât faze ale aceluaşi ciclu mai vast al lumii. Diferenţa dintre aceste două domenii nu e ireductibilă şi opoziţia lor nu e totală. Există între pătrunderi, coexistenţă şi presupunere reciprocă între aceste două versante ale lumii».

Este un punct de vedere interesant, pe care d. Biberi îl documentează pe larg, şi care permite «cercetarea morţii de pe planul vital».

Intre planul vieţii şi planul morţii există o deosebire de nivel, care nu este până la sfârşit ireductibilă.

Individualitatea omenească formează un tot, în realitate indisolubil, iar la stările de conştiinţă participă întreg organismul, în toată complexitatea sa şi cu toate semnele particulare.

Studiul biologic al morţii ne aduce o informaţie neîndestulătoare pentrucă realitatea profundă a morţii rămâne «în ultimă analiză, o problemă de conştiinţă, unică şi nouă pentru fiecare om».

Ceeace nu însemnează că într'o considerare mai generală a fenomenului nu se pot stabili categorii cuprinzătoare pe temeiul elementelor similare de reacţiune.

Experienţa lăuntrică găseşte un drum la capătul căruia «moartea se revelează individului, în mod direct şi tangibil în clipele de spaimă».

In concepţia d-lui Biberi, spaima joacă un rol esenţial, acea spaimă care este o «damnaţiune interioară», care nu se poate confunda cu frica şi care este «pe plan corporal o viciere de adâncime a ritmurilor vitale; pe plan sufletesc e o prăbuşire în propriile afunduri, prin suspensia scurgerii timpului».

Spaima mai este şi «o anticipare a procesului morţii, care consistă tocmai în această risipire a ritmurilor corporale în ritmurile cosmice». Spaima este «conştiinţa intuitivă a morţii».

D. Biberi scrie asupra spaimei cele mai frumoase pagini ale studiului.

Examinând mai departe, raporturile dintre viaţă şi moarte, sub unghiul datelor biologice, autorul exprimă acel punct de vedere ştiinţific, care se găseşte tutelat de gândirea bergsoniană.

Astfel, spune d. Biberi: «...organismul viu este locul de întâlnire, punctul de articulare a vieţii cu moartea» sau «Viaţa este continuitate, descendenţă, neîncetat avatar. Individul îi este expresia trecătoare, simplă verigă în continuitatea evoluţiei vieţii.»

Dacă autorul afirmă la un moment dat că «Nici dăinuirea individualităţii dincolo de moarte, nici persistenţa conştiinţei nu pot fi susţinute cu valabilitate, în stadiul actual al cercetărilor ştiinţifice» şi că «Credinţele în nemurire, comune religiilor şi credinţelor populare, nu pot căpăta un suport ştiinţific» nu este mai puţin adevărat că depăşeşte imediat cadrul acestei propoziţiuni restrânse complectând-o cu un principiu mai general şi anume:

«Energiile vitale nu sunt distruse prin moarte, ci numai disociate din formele lor vitale» şi «Prin moarte se termină numai ciclul individualităţii organice, care se închee definitiv; lanţul transformărilor energetice se continuă însă la nesfârşit, în alte cadre, în alte cicluri de evoluţie».

D. Biberi integrează astfel din nou problema în dimensiunile cosmice.

Acest studiu mărturiseşte o informaţie complectă, o metodă de lucru, o disciplină şi o onestitate de gândire, pe care îmi permit, fără sfială, a le sublinia cu titlu de exemplu.

Al. Mironescu

CU DOBRESCU LA SNAGOV...

E o plăcere pe care am mai gustat-o — la a cărei savurare am revenit întotdeauna cu entuziasm şi al cărei aer de vacanţă, de libertate, de «tragere la fit», l-am regăsit neschimbat — aceea a unei plimbări la Snagov în tovărăşia... autorului: d. Dem. I. Dobrescu.

Realizările urbanistice, de frumuseţea acestui colţ de paradis — astăzi, din pricina neîngrijirii, pe jumătate pierdut! — nu sunt cu nimic mai prejos de orice realizare estetică.

Vedeţi dar de ce, cu d. Dobrescu la Snagov este, într'adevăr, ca şi cum ai merge cu un scriitor de pildă pe urmele eroilor lui, şi în mijlocul mediului lor.

Grupul de gazetari, care l-am însoţit pe d. Dobrescu la Băneasa şi apoi — hodinind şi întârziind în vraja de aur a pădurii şi a lacului — la Snagov am simţit cu toţii în largul calm cu care primarul îmbrăţişa, în ochi, operele lui, o duioşie răsfăţată şi uitătoare a multe, o mândrie potolită şi fermă, o certitudine, necontenit impresionantă, a puterii de faptă.

A fost Vineri asta.

Şi a fost, Vineri, la Snagov, în timp ce asupra Bucureştilor se vedeau adunaţi norii ca o artilerie grea vărsătoare de foc, un cer de argint brumat subţire, sus ca un scut care vrea să ne ştim protejaţi şi ca o licoare, în lac, de răcoare albastră.

— Să ne grăbim, uite, plouă grozav acolo, arăta cineva spre zarea de cositor oxidat a Capitalei.

— Nici o grijă! ne asigură d. Dobrescu. Am luat măsuri să nu pice un strop, când suntem noi, pe-aici.

— Să nu se supere Dumnezeu, pentru încălcarea asta, de atribuţii...

— La Snagov mi-a dat mie locul. Cum să se supere?

— De, te pomeneşti că pe urmă n'o să vă mai aducă niciodată la Primărie... îl necăji pe d. Dobrescu, un confrate.

— Şi n'o să vă mai spună nimeni «Tribunul»... sări un altul ale cărui relaţii cu d. Donescu, actualul primar, sunt cunoscute.

Gazdei, oricât de gazdă, îi place însă polemica.

Ştie să răspundă de altfel, când e aţâţat, cu un ghimpe de cel mai prompt venin:

— Mie mi se spunea şi mi se spune Tribunul; aşa e.

Dar vezi că d-lui Donescu, patronul d-tale o să i se spună Tribuna!...

In semn de admiraţie pentru causticitatea replicii, oricât de nedreaptă şi răutăcioasă era, altcineva interveni atunci cu o exclamaţie care păru plină de entuziasm:

— Zău, mare sex-apeal aveţi, d-le Dobrescu!

— Adică asta cum mai vine?! se 'ncruntă, jumătate oţărât, jumătate îmbunat, «Tribunul»...

Cicerone Theodorescu

(Continuare în pag. 4-a)

H. Smirnenski

(Un mare poet bulgar proletar)

Poezia bulgară dela Botev şi până în zilele noastre a cunoscut puţini poeţi cari au putut să depăşească mentalitatea curentă a timpului. Intre cei puţini numărăm şi pe poetul proletar H. Smirnenski. Azi, după 13 ani dela moartea sa, Smirnenski nu mai este acel membru activ al partidului comunist care prin mijloace ilegale stărue la răsturnarea ordinei sociale. Azi Smirnenski e poetul liric al Bulgariei noui de care vorbeşte atât muncitorul cât şi profesorul universitar. E mândria poporului bulgar care a putut să dea un poet de o valoare atât de înaltă.

In poezia lui Smirnenski, îmbibată de lirism, nu se aude numai glasul proletarului. E o poezie vie care redă admirabil epoca turbure a Bulgariei când conflictele sociale deveniseră arzătoare, gata să se deslănţue războiul civil. O poezie a vieţii care să fie un remediu de înălţare sufletească a poporului angajat în prefaceri sociale.

Poezia lui e o negaţie a estetismului formal lansat de predecesorii săi. H. Smirnenski marchează o nouă epocă în literatura bulgară. Curentul poporanist fu zdrobit de noua poezie a lui Smirnenski care se adăpa la izvoarele poeţilor ruşi. Construcţia tezistă însă, lipseşte. Aceasta îl ridică pe Smirnenski deasupra celorlalţi poeţi şi-l aşează în galeria poeţilor mari. Patosul retoric, precum şi exaltarea programatică nu sunt cunoscute de Smirnenski. Tratarea publicistică a problemelor sociale în poezie la Smirnenski e cu totul lăsată în părăsire. Astăzi Smirnenski e cel mai iubit poet de către generaţia tânără a Bulgariei. Cea mai mare editură din Sofia, o întreprindere capitalistă, a editat în 3 volume operile lui Smirnenski. Multe din poeziile lui sunt declamate de liceieni la recepţii oficiale. Păturile intelectuale se străduesc să-l scoată din orbita Comunismului şi să-l proclame poet al poporului bulgar.

A murit tânăr, în vârstă de 25 de ani, însă a lăsat moştenire poporului bulgar un tezaur. Smirnenski s'a stins în mizerie, de tuberculoză. Poeziile lui Smirnenski sunt traduse până acum în mai multe limbi.

Vasile Christu

Louise Hervieu — Sufletul circului

BCU Central University Library Cluj

FAPTE

MAXIM GORKI A MURIT

Maxim Gorki, al cărui nume real este Alexis Peşkef, s'a născut la Nijni Novgorod, în 1868, dintr'o familie de cazaci. Părăsind şcoala la vârsta de nouă ani, Gorki a avut o tinereţe aventuroasă. Pentru a putea trăi el a făcut diferite meserii. In acest timp însă, ei îşi îmbogăţi cunoştinţele printr'o lectură foarte întinsă în domeniul literaturii.

Opera lui Alexandru Dumas, fiul, a avut o mare influenţă asupra vieţii sale. Până în 1892, Gorki a călătorit în întreaga Rusie.

In 1900, după ce timp de opt ani publicase diferite opere, dintre care cea dintâi a fost «Makar Ciudra», era un scriitor foarte cunoscut.

In 1901 a debutat în politică, făcând parte din organizaţiile de opoziţie. Arestat în mai multe rânduri, el a trăit în străinătate între anii 1906—1913. Inainte de războiul mondial, Maxim Gorki a fost ales în semn de protest împotriva regimului de atunci membru al Academiei de ştiinţe din Petrograd, însă alegerea sa a fost invalidată de guvernul ţarist. Cam tot în acelaş timp, Gorki a întemeiat împreună cu Lenin o şcoală de propagandă revoluţionară la Capri.

In timpul revoluţiei s'a înapoiat în Rusia, însă din cauza unor neînţelegeri cu regimul sovietic a plecat în Italia la Sorrente, în 1921, unde a stat până în 1928.

In acest an, Gorki s'a întors în Rusia împăcându-se cu regimul sovietic.

Operele cele mai cunoscute ale sale sunt: «Makar Ciudra», «Celkaş», «Bătrâna Izergull» «Marea», ,iar mai recent «Viaţa mea» şi «Igor Bulicef».

Maxim Gorki a fost cel mai mare scriitor revoluţionar militant din Rusia în ultimii 30 ani. Operele sale sunt traduse în 50 limbi.

ŞI DUPA ce a privit şi stepa, Alexis a devenit Maxim Gorki. Pe atunci nu ştia ce înseamnă să fii scriitor. O spunea el însuşi lui Cehov:

— Şi azi cred, adesea, că, romancierul cel mai adevărat pe care l'am întânit, a fost Konovalof...

Insă în vremea aceia, Alexis, ajuns Maxim Gorki, scrie: «Pe atunci eram preocupat foarte serios de soartea omenirii. Visam revoluţii politice, organizaţii sociale noi şi citeam cărţi pe care nu le înţelegeam decât cu ajutorul muncii mele de salahor şi cu visul». Dar, dela o vreme, între muncă şi vis se făcu un abis. «Trăiam două lumi care-mi despica mereu pagina de hârtie în două. Şi iată că, deodată o prostituată vine să-mi dea tămăduirea». Nu vi se pare că ultima mărturisire a lui Gorki pare scrisă de Dostoievski? Sau, oare în această mărturisire nu se ascunde o valoare permanentă a lumii ruseşti? Căci, iată ce mai spune Maxim Gorki, referindu-se la acele vremi: «Imi dădeam seama că locul meu nu este într'un mediu intelectual, ci în mijlocul vieţii. Aveam curajul să trăiesc în mijlocul ei şi cu vremea am început să urăsc literatura care înlocuieşte asprimea vieţii». — In 1898 îi apare primul volum la Sf. Petersburg, intitulat: «Povestiri» Celebritatea lui începu cu un delir public. Prima ediţie se epuiză în trei zile iar în curs de jumătate an, volumul său ajunse la fabuloasa cifră de 80.000 exemplare. Cu acest prilej i se dădu un banchet la care «geniul stepei», cum i se spunea a mărturisit:

— Am intrat desculţ în templul artei, însă nişte picioare goale dar spălate sunt mai demne decât o pereche de cizme de lac făcute din exploatarea celor mulţi şi suferinzi...

GORKI, IORGA ŞI.. ISTORIA

Citim în «ZORILE», No. 409, de Luni 22 Iunie:

«D. Iorga afirmă că Maxim Gorki a murit în Apus despărţit de Rusia sa».

Telegramele tuturor agenţiilor susţin că celebrul scriitor a murit la Moscova unde a şi avut loc incinerarea.

Aşa se scrie istoria...

«NEAMUL ROMANESC» de a doua zi (No. 135, de Marţi 23 Iunie) se sesizează şi.... o întoarce din condeiu, spre hazul general: «In articolul Un mărturisitor scris de d prof. N. Iorga cu prilejul morţii lui Maxim Gorki, s'a strecurat o eroare de corectură In loc de «a murit DUPA O LUNGA PETRECERE IN APUS» a apărut «A murit în Apus...».

D-vs cum ziceţi: «Eroare de corectură» ca «Neamul Românesc» sau «Aşa se scrie istoria» ca «Zorile?»

Ai dracului, d-le, gazetarii ăştia! N'are voe d. Iorga s'o scrânteasca!?

BUSTUL NIOBEI ŞI ILIE... LAPTARIE!

Un coleg de redacţie iubitor al antichităţii (deşi nu şi al antichităţilor — dovadă respectuoasa lui aversiune pentru d. N. Iorga!) răsfoia deunăzi un album cu reproduceri de tablouri inspirate de motive mitologice.

Tocmai avea în faţă pe sărmana Niobe, duşmanca semeaţă a zeiţei Letona, apărându-şi zadarnic cei doisprezece copii de furia ucigaşă a zeiţei înfruntate.

De peste umăr, colegul auzi acest glas care viza fără nici o pietate bustul exagerat de bogat, al venerabilei Niobe:

— E bun tabloul. Dar vezi prea aduce aminte, cucoana asta, de Ilie-Lăptărie!

D-NA ELENA FARAGO IŞI SCRIE MEMORIILE

Doamna Elena Farago, directoarea Muzeului Th. Aman din Craiova, îşi scrie memoriile sale literare. Anunţăm acest lucru, cu o bucurie cu atât mai mare, cu cât d-na Farago este pe cât de poetă, pe atât de cunoscătoare a vieţii omeneşti. Nu de mult, am citit un interview, în care doamna Farago vorbea cu o dragoste atât de mare pentru cărţile bibliotecii pe care o conduce, încât am simţit o nespusă amărăciune gândindu-mă că, una dintre cele mai bune scriitoare pe care le avem noi şi cea dintâi poetă care a încetăţenit simbolismul în literatura noastră, este, după cum ni se spune, obiectul unor intrigi meschine, atât de meschine încât ele descalifică pe acei cari le pun la cale. Şi atragem atenţia acum şi aici, promiţând că vom reveni ori de câte ori va fi nevoie, pentruca ministrul Al. Lapedatu, să nu poată, conducându-se după propriile sale capacităţi mintale, să înfăptuiască o nedreptate, care făcută, i-ar sigila bruma de omenie cu o nelegiuire. Doamna Elena Farago trebue să rămâe toată viaţa directoarea Muzeului Th. Aman din Craiova. Şi spunem acest lucru, deoarece, acum câteva zile în urmă, oficiosul guvernului deplângea soarta scriitorului român, susţinând că el este pus să lucreze în medii cari sunt, prin natura lor, contrare artei. Ne vrem cu tot dinadinsul naivi, şi sperăm că d. G. Tătărăscu, va şti să apere aşa cum se cuvine, o scrisoare de talia doamnei Elena Farago, şi că autoritatea domniei-sale va servi de chezăşie, că poeta dela Craiova, nu va suferi nici o neplăcere.

MAREA IN LITERATURA ROMANEASCA

MAREA în literatura românească e absentă. In afară de unicul Eminescu, nimeni n'a ajuns cu versul până la geana de smarald şi taină a mercenarei doici care ne leagănă pe toţi vii sau morţi. Nimeni însă din amanţii fanteziei nu şi-au dorit drept călimară, cerneala de azur a mării. Nici unul din ei nu ştiu ce înseamnă cosmosul acesta al mării absent de obiecte, vidat de orice lucru, gol, nud, nud dar atât de plin de tot ceiace sufletul nostru doreşte şi nu găseşte aici printre fiinţe şi numere. Şi cu toate acestea Marea Neagră e atât de frumoasă. E atât de azoică, atât de inumană, atât de avară de puritatea adâncurilor ei. Nici o vieţuitoare nu-i cunoaşte fundurile, dar iarăşi, nici o vieţuitoare n'a inventat pentru ermetismul acestor adâncuri, nici o mitologie. — Voi, logodnice ale poeţilor, înecaţi-vă în Marea Neagră! Numai în felul acesta se va putea naşte o poezie a acestei virginale mări.

TUDOR VIANU: GENERAŢIE ŞI CREAŢIE

O carte de cultură. Domnul Vianu are rarul dar de a putea face accesibilă oricui o problemă abstractă de gândire. Domnul Tudor Vianu, are conştiinţa rolului pe care trebuie să-l joace intelectualul în societatea modernă. Şi aducându-i o laudă, pe linia aceasta noi îi vom spune că d-sa, prin opera şi prin felul său de a lucra, dă o ţinută de aleasă calitate, muncitorului intelectual român.

GINGAŞIA

E necesară puţină artă chiar şi atunci când vrei să spui adevărul. Lucrul acesta s'a mai repetat, poate în altă formă, însă, în orice caz, întotdeauna, s'a căutat să se arate că, omul are nevoe de anumite gingăşii... De anumite gingăşii, cari nu sânt nici eufemisme şi nici atenuări, după cum nu sânt nici falsificări. Gingăşiile acestea reprezintă, oarecum dispozitivul omului în faţa realităţii. Omul are nevoe de o manieră a sa proprie pentru a se apropia de un lucru străin lui.

CARAGIALE ŞI MAHALAUA

Caragiale este primul român care a evadat din mahala. Şi a evadat odată cu prima sa piesă de teatru care este şi tratat de sociologie şi lecţie de educaţie civică. Iată dece spuneam că noi nu-l cunoaştem pe Caragiale. Noi nu ştim că I. L. Caragiale este primul scriitor care creiază o limbă a oraşului, că este primul care prevesteşte o urbanitică românească, şi că deci e primul care pune adevăratele premise ale vieţii pe care însă şi azi noi o practicăm. O introducere la «Caragiale» ne-ar desvălui o întreagă soluţie de viaţă.

Cu Dobrescu la Snagov...

(Continuare din pagina 3-a)

— Păi, insinuă perfid confratele, mă gândesc uite că aţi sculat toţi Bucureştii...

Vreau să spun, cu frontul ăla popular!..

Pudoarea celor 60 de primăveri, veşnic roze, ale d-lui Dobrescu, deastădată a roşit.

Ceeace nu înseamnă că se lasă.

Rapid, întinde (cum se zice în box «o dreaptă la faţă») riposta:

— Dumneata, domnule, mi-ai mâncat urechile şi cât am fost primar.

— Ce v'am mâncat urechile..., se prinde pe acest teren confratele.

Nu vă supăraţi: eraţi un sgârcit.

N'am avut nici ce ronţăi..

— Ei, zâmbi triumfător Dobrescu.

Regret atunci că n'ai fost d-ta primar şi eu gazetar. Că din urechile d-tale, slavă Domnului, aş fi avut de mâncare o viaţă întreagă...

Confratele nu şi-a mai pipăit urechile, ca eroul lui Shakespeare din «Visul unei nopţi de vară».

Era, vădit, knock-out. (Ba încă înaintea lui Joe Louis..)

Buna dispoziţie generală fu stimulată mereu de asemenea incidente polemice.

Amuzament, vervă, patruzeci de km. de aici până la cazanul de asfalt în care vom fierbe toată vara, un Snagov la care mai ales azi ar râvni Odobescu, o vreme frumoasă şi amabilă ca o amfitrioană care ştie să cucerească — şi în mijlocul tuturor acestora, d. Dem. I. Dobrescu mai tânăr decât fiecare dintre noi.

Cicerone Theodorescu

Tot ceiace priveşte partea redacţională a revistei «Floarea de Foc», a se adresa d-lui Vasile Damaschin, Calea Victoriei 32, ziarul «Credinţa».

şi DOCUMENTE

SĂPTĂMÂNA BIBLIOGRAFICĂ

18 — 25 IUNIE

VASILE DAMASCHIN

Literare.

Roman, poezie, studiu.

BRUCAR, I.: *Spinoza, viaţa şi filosofia sa.* Un studiu tot aşa de frumos scris ca şi celălalt «Bergson». Biblioteca pentru toţi, No. 1334—1335, ed. Alcalay. Lei 14, pagini 193.

FONEA, GEORGE: *Intoarcere în vreme.* Poeme, Sibiu. Publicaţia Grupării intelectuale «Thesis». Lei 50, pagini 77.

MINULESCU, ION: *Poezii.* O culegere a celor mai bune poezii din «Romanţe pentru mai târziu», «De vorbă cu mine însumi» şi «Strofe pentru toată lumea». Biblioteca pentru toţi, ed. Alcalay. Lei 14, pagini 148.

C. NARLY: *Pedagogia lui Imanuel Kant.* Editura «Cultura Românească». Colecţia Pedagogilor români şi străini. Lei 40, pagini 123.

SAULESCU, ADRIAN ŞI OVIDIU IOANID: Versuri triste. Lei 60, pagini 61.

VOICULESCU, V.: *Destin.* Versuri. Biblioteca pentru toţi, No. 1403, ed. Alcalay. Lei 7, pagini 98.

GOETHE, FAUST: Traducere de Iosif Nădejde. Biblioteca pentru toţi, ed. Alcalay. Lei 14, pagini 201.

ANUARUL LICEULUI «PETRU RAREŞ», Piatra Neamţ. 1934—1935. Anuarul în slujba cunoaşterei regiunii. Semnează articole asupra istoriei, arheologiei, literaturei acestui ţinut d-nii: Const. Turcu, Radu Vulpe, C. dr. Stoide, Victor Andrei, Hor. Mihăilescu, Dim. Hogea, preot C. Matasă, Al. Grigorovici, P. Gheorghiasa şi V. Ghitescu.

Drept.

INDEX ALFABETIC la legea pentru fondul naţional al armatei; legea timbrului şi a înregistrării pe acte şi fapte juridice. Lei 80, pagini 166.

ILIESCU, PAUL şi DORU GHERSON: *Manual penal de audienţe.* Codul special şi Procedură penală «Carol II». Ed. Cultura Românească. Lei 350, pagini 739.

NEGULESCU, DIM. D.: *Comasarea minieră.* Studiu de doctrină şi jurisprudenţă. Cu o prefaţă de George Valenti. Lei 220, pagini 236.

Agricole, militare, medicale.

BAINGLASS, DR. S.: *Filmul sonor.* Scurtă istorie a cinematografului dela origină până azi. Cu 35 ilustraţii. Biblioteca pentru toţi, ed. Alcalay. Lei 14, pagini 192.

GHIDUL BALNEO-CLIMATIC. O carte frumos tipărită şi de real folos. Conţine succint, tot ceiace un turist sau simplu vizitator trebue să ştie despre staţiunile ţării noastre. Ed. «Vremea» Pagini 126, lei 20.

JITEANU, ION: *Verdunul* 1914—1918. Cu o prefaţă de Lloyd George. Cu numeroase clişee. Lei 125, pagini 380.

IAMANDI, DR. GR., Sf. ZAPOROJAN şi TEOD. GR. IAMANDI: Paraziţii, bolile produse şi transmise din ei. Cu 128 figuri, lei 30, pagini 129.

RABICHON, ARMAND: *Les gisements de petrole du district du Buzău.* Cu 8 planşe mari şi o hartă supliment. Lei 80, pagini 12.

REGIMUL importului, exportului şi al plăţilor. Anexa IV. Lei 40, pagini 44.

RIZESCU, I.: O propunere la conversiune. Lei 15, pag. 7.

SOARE, DR. ING. AUREL, RADU GEORGESCU şi I. NICOLAIŢA: *Ce trebue să ştim despre răsboiul chimic.* Cu o prefaţă de d. ing. Stavri Cunescu. Un cuvânt de recomandaţie de dr. Jean Ilie Guilea. Lei 20, pag. 48.

VASILIU, DR. D. J.: *Vegetaţiile adenoide sau polipii în nas la copii.* Ed. II revăzută. Cu o prefaţă de dr. Manicatide lucrare premiată de Academia Română. Lei 20, pag. 86.

VOINEA, AUREL: *Ingrijirea tenului.* Editura «Cugetarea». Lei 70, pagini 259.

Tiparul Inst. de Arte Grafice «EMINESCU» S. A., Bucureşti, str. Ing. A. Saligny 2.

Girant responsabil Sandu Tudor